

Δρόμοι Ψυχής

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΕΙΟΥ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΥ

ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ - ΙΟΥΛΙΟΣ 2012 • Νο 53

**ΘΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙ
ΚΑΙ ΦΕΤΟΣ ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
«EUROCLASSICA»**

Του Στέλιου Α. Καραβόλου

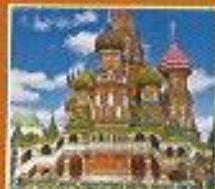
σελ. 3

**ΧΙΛΙΑ ΕΙΚΟΣΙΤΡΙΑ ΧΡΟΝΙΑ
της ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ
ΣΤΗ ΡΩΣΙΑ**

Του Κωνσταντίνου Κόστα-Φράγκου

σελ. 6-7

**ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΝΗΜΗΣ
190 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ
ΤΗ ΣΦΑΓΗ ΤΗΣ ΧΙΟΥ**

Του Στέλιου Α. Καραβόλου

σελ. 5

Editorial
της προέδρου Νίκης Σκαρβέλα

Οι Λογικοί και οι Τρελοί

Αγαπητές φίλες και φίλοι,

Βλέποντας όσα συμβαίνουν γύρω μας, αναρω-
τιέμαι αν τελικά οι άνθρωποι είμαστε λογικοί.
Ο Μ. Αντρέας έλεγε:

EUROCLASSICA

FÉDÉRATION EUROPÉENNE
DES ASSOCIATIONS
DE PROFESSEURS DE LANGUES
ET DE CIVILISATIONS CLASSIQUES

ΟΜΙΛΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ
ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΩΝ

in cooperation with the

EUROPEAN
SUMMER

«οὐκ εἰσὶ δὲ λογικοὶ οἱ τοὺς λόγους καὶ τὰ βιβλία πάλαι σοφὸν ἐκμαθόντες». Δεν εἶναι λογικοὶ κάποιοι ἐπειδὴ ἀπλῶς διάβασαν τὰ βιβλία τῶν παλαιῶν σοφῶν καὶ ἔχουν γνώσεις τεράστιες.

«Ἀλλ' οἱ λογικοὶ ἔχοντες νυχὴν... καὶ τὰ μὲν πονηρὰ καὶ ψυχοβλαβὴ φείγοντες, τὰ δὲ ἀγαθὰ καὶ ψυχοφελὴ σπουδαίως διαμελέτης ἔχοντες καὶ ταῦτα πράττοντες μετὰ κολλήης τῆς πρὸς θεὸν εὐχαριστίας».

Κατὰ κυριολεξίας λογικοὶ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἀπέχουν ἀπὸ το κακοῦ καὶ ἐργάζονται τὸ ἀγαθόν.

Εἰς, ὁ Μ. Αντόνιος λέει πάλι ὅτι θὰ ἔλθῃ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία ὅλοι οἱ ἄνθρωποι θὰ τρελαθοῦν. Καὶ ἐν βρουν κάποιοι νὰ εἶναι σόφρων θὰ τοὺς λένε: Εἶσαι τρελὸς. Ἐπειδὴ ὅλοι οἱ ἄλλοι θὰ εἶναι τρελοὶ, εἴν βιά- πουν ἕναν σόφρονα, θὰ εἶναι κατὰ διάφορο ἀπὸ αὐτοὺς καὶ θὰ τοὺς λένε: «Τρελὰθηκες».

Λέτε λοιπὸν νὰ πλησιάζουμε ἐπὶ τὴν ἐποχὴ, εἴν δὲν τὴν ζοῦμε ἤδη; Ἀνοίγουμε τὴν τηλεόραση καὶ τὴν κλείνουμε ἀμέσως με τὰ τρελὰ ποὺ βλέπουμε. Ὠρύονται μετὰξὺ τοὺς, ὅλοι μαζὶ μιλοῦν, προσπαθοῦντες νὰ ἐπιβληθοῦν δια τῆς φωνῆς, με ξύλινη γλῶσσα, ἐπιρριπτόντας ευθύνες ὁ ἕνας στὸν ἄλλο βρίζοντας καὶ χειροδικώντας.

Σε μια δυσμενέστατη περίοδο ἐθνικοῦ κινδύνου ἐπιδιώκουν τὴν ἀτομικὴ καὶ κομματικὴ τοὺς προβολή, εἰς βάρος τῆς οὐσίας καὶ τῆς εὐ- πρέπειας, εἰς βάρος τῆς ἰδίας μας τῆς πατρίδας, εἰς βάρος τοῦ καυτοῦ μας καὶ τῶν παιδιῶν μας.

Ἔχουν γνώσεις ὅλοι αὐτοὶ; Καὶ ποιοὶ φταῖνε; Ἀπὸ τοὺς δημοσιογρά- φους ποὺ τοὺς καλοῦν καὶ δὲν συντονίζον στὸ πᾶνελ τοὺς ομιλοῦντες
Συνέχεια στὴ σελίδα 2

Αργυρῶ Σ. Πανπά
ΨΥΧΟΛΟΓΟΣ
 Πτυχιούχος Πανεπιστημίου
 Urbino Ἰταλίας
 κατεύθυνση στὴν κλινικὴ ψυχολογία
 Μαρτύρων 9, Χίος 821 00 • Τηλ. 2271101193, 6981732947
 e-mail: argypapapa@gmail.com

and the
HOMERON CULTURAL CENTER
OF CHIOS MUNICIPALITY
ΟΜΗΡΙΟ
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΔΗΜΟΥ ΧΙΟΥ

ΟΜΗΡΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ACADEMIA HOMERICA

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

AND MODERN
GREEK
LANGUAGES
AND
CIVILISATIONS

For scholars'
hellenists' session

HOMER

IN THE WORLD

For students' session

HOMER

AND WORLD

LITERATURE

AND OUR

CLASSICAL HERITAGE

For all the sessions

MODERN

GREEK LANGUAGE

LITERATURE

AND

CIVILIZATION

Χίος 2012

CHIOS ISLAND
GREECE

JULY

6-15

(ATHENS-CHIOS-DIMOLARRE)

ΙΟΥΛΙΟΥ

CONFERENCE CENTER:
HOMERON CULTURAL CENTER
OF THE MUNICIPALITY OF CHIOS
RESIDENCE:
BOARDING HOUSE
OF THE AEGEAN UNIVERSITY
AND HOTELS IN CHIOS

For more information visit: www.homeroncenter.gr or info@homeroncenter.gr

Τὴν συνδρομὴ ἢ οποιαδήποτε οικονομικὴ ἐνίσχυ-
ση πρὸς τὸ Σωματεῖο «Οἱ Φίλοι τοῦ ΔΡΟΜΟ-
ΚΑΪΤΕΙΟΥ» μπορεῖτε νὰ καταθέσετε στὸν παρα-
κάτω τραπεζικὸ λογαριασμὸ:

00260064940200183718 EUROBANK

Συνέχεια από την 1η σελίδα

Οι Λογικοί και οι Τρελοί

για να έχουν δέχθεν ακροαματικότητα και γινόμαστε ρεζίλι μέσα και έξω από την πατρίδα μας... ή οι καλεσμένοι που τους ακούμε.

Έχουν λοιπόν γνώση όλοι αυτοί; Αν δεν έχουν, υπάρχει κίνδυνος. Διότι εάν οι γνώσεις βαδίζουν σε ισορροπία με την λογική και με την ηθική συνείδηση, δεν κινδυνεύουμε.

Εν ολίγοις εάν η ζωή μας είναι «εν Χριστώ» όσα περισσότερα γνωρίζουμε, τόσο περισσότερο καταλαβαίνουμε την άγνοιά μας και τόσο περισσότερο ταπεινούμεθα.

Που είναι λοιπόν η λογική τους, εάν μέσα από τις γνώσεις δεν έχουν την ταπεινότητα να προσπαθήσουν να μας πείσουν για τις καλές τους προθέσεις και να συμβάλλουν όσο μπορούν στην προσπάθεια της σωτηρίας του Έθνους, που είναι και η σωτηρία του λαού. Τότε θα καταλαβαίναμε όλοι ποιοι είναι οι λογικοί, ποιοι έχουν πραγματικά καλές προθέσεις, να συμβάλλουν όσο μπορούν στην προσπάθεια της επίλυσης των προβλημάτων της Χώρας.

Και δεν θα παραπαίαμε στον κυκεώνα της σύγχυσης και της ανασφάλειας, που μας οδηγούν οι αμφιβόλοι ποσότητες σωτήρες, αλλά θα μπορούσαμε να ξεχωρίσουμε τους λογικούς από τους τρελούς και να αξιόσουμε ποιους θα θεωρήσουμε άξιους να διαφεντεύουν τις ζωές μας. Όλοι κόπτονται για την ανεργία, για τα μαγαζιά που κλείνουν, για τα παιδιά που δε βρίσκουν δουλειά.

Εργασία υπάρχει και παρα υπάρχει. Φέρνουμε ή αφήνουμε και έρχονται άλλοι-δαυοί καιγέμισε η Ελλάδα απ' αυτούς.

Σήμερα εργασία για τους πολλούς Έλληνες θεωρείται να είσαι υπόαλληλος. Υπήρχαν παλιά οι φητητές που κατέβαιναν στα χωριά τους και μόζωναν ελιές.

Βοηθούσαν τους γονείς τους στις αγροτικές εργασίες. Σήμερα τελειώνοντας το Λύκειο συμβιβάζονται μόνο με δημοσιονομολογία. Αφήσαμε στην ύπαιθρο εύφορα κτήματα να ξεραίνονται. Υπάρχει δουλειά αλλά δεν την θέλουμε. Δεν συμβιβάζεται ο άλλος να πάει να εργασθεί χειρονακτικά. Θυμάμαι μια περίπτωση στην τηλεόραση που ένας δημοσιογράφος στις έντικα η ώρα το πρὸι ρωτούσε κάτι νεαρούς πως τέτοια ώρα βρίσκονται στο καρενείο.

«Αφού δεν έχουμε δουλειά» του απάντησαν. Μα γνωρίζω τους είπε ο δημοσιο-

Ευχαριστήρια

«ΒΕΛΙΣΣΑΡΕΙΟ»

Ευχαριστούμε θερμά τους φίλους του Δρομοκαϊτείου για την ευγενική τους χορηγία και προσφορά κατά την έξοδό μας στις 31-5-2012 στο μεζεδοπωλείο «ΜΠΑΪΡΑΧΤΑΡΗΣ»

Η συμβολή σας είναι ανεκτίμητη και στηρίζει πάντα τις προσπάθειές μας.

Η προϊσταμένη
Αγγελέρη Ελ.

ΤΜΗΜΑ ΣΥΓΓΡΕΙΟ

Ευχαριστούμε πολύ, τον σόλλογο «Φίλοι του Δρομοκαϊτείου» για την έξοδο των ασθενών μας σε Ταβέρνα στο Μοναστηράκι στις 30/5/12.

Η προϊσταμένη
του τμήματος
Τσαπύρα

γριας και κακοποιήσεως έχουν φτάσει για να μαζευτούν να διαπράξουν. Τι ακριβώς είναι ένας νεαρός. Για είκοσι ευρώ θα πάει να μαζεύει σπαράγγια. Ο πατέρας μου μου δίνει τριάντα Ευρώ.

Φταίει λοιπόν, πρώτα η οικογένεια, ύστερα το σχολείο και η ελλιπής παιδεία και μετά το κράτος.

Πρέπει να εργασθούμε σκληρά για να φτιάξουμε την οικονομία της χώρας μας. Η Γερμανία βγήκε ράκος από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Τελείως κατεστραμμένη. Αλλά εργάστηκαν σκληρά οι Γερμανοί και ξαναέριξαν την πατρίδα τους. Και μέσα σε λίγα χρόνια δάνειζαν άλλες χώρες. Ξέρετε πόσο εργάστηκαν. Δεκατρείς ώρες την ημέρα, για να ξαναρθώσουν την οικονομία τους! Και το πέτυχαν.

Είπαν τότε ο Αντενάουερ με τον Ερχαρτ, τον υπουργό Οικονομικών της Γερμανίας: «Για να φτιάξουμε την οικονομία της χώρας μας, πρέπει να εργασθούμε σκληρά». Και οι Γερμανοί εργάστηκαν 13 ώρο με ημερομίσθιο κανονικό χωρίς να πληρώνονται επιπλέον ώρες.

Εμείς έχουμε πενήντημερο, επτάωρο, στάσει εργασίας, απεργίες, αργίες. «Το Σάββατο εργάζεσθε. Απάντηση: ΟΧΙ! Το Σάββατο και την Κυριακή έχουμε αργία, την Δευτέρα ποιος έχει όρεξη για δουλειά! Τρίτη, Τετάρτη απεργία! Ε! Πέμπτη και Παρασκευή αν δε συνεχιστεί η απεργία βλέπουμε...

Λοιπόν πως θα πάει μεροστά η Οικονομία, όταν επικρατεί το σύνθημα: «Να εργαζόμαστε λίγο, να βγάζουμε πολλά».

Έχουμε την εντύπωση ότι εμείς σήμερα είμαστε ελεύθεροι. Αλλά είμαστε στην πραγματικότητα. Ή ότι έχουμε Δημοκρατία. Αλλοίμονο, χιλιάδες εγκλήματα πραγματοποιούνται καθημερινά στο όνομα της. Δυστυχώς είμαστε δούλοι της εκάστοτε προπαγάνδας.

Βλέποντας στην τηλεόραση κάτι να διαφημίζεται, λέμε: «αύριο θα το αγοράσω». Ακόμει ψήθους για τον τάδε ή για τον δέινα και τους πιστεύουμε. Ακολουθούμε τα είδωλα, είτε το είδωλο που λέγεται μόδα, είτε κατανάλωτισμός, είτε αθρόνία, είτε οτιδήποτε άλλο.

Λέτε λοιπόν να ζούμε σ' έναν τρελό - τρελό κόσμο;

Ας κάνουμε αυτοκριτική. Ας αναρωτηθούμε που φταίει ο καθένας μας και ας αναλογισθούμε το μέλλον. Το μέλλον των παιδιών μας και πως βόζονται ο καθένας ένα κόκκο άμμου, θ' αμιπορέσουμε να κτίσουμε ένα οικοδόμημα στέρεο, να στεγάσουμε το μέλλον του κράτους και το μέλλον των παιδιών μας.

Καλό Καλοκαίρι
Με πολλή αγάπη,
Ανδρονίκη Σκαρβέλη

Χαιρετισμός του σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Χίου, Ψαρρών και Οινουσσών κ. Μάρκου για τις εργασίες της Ομηρικής Ακαδημίας (Χίος, Ιούλιος 2012)

Με πολλή αγάπη αποδίδουμε τον ευφρόσυτο χαιρετισμό και την ταπεινή ευλογία μας προς τους διακεκριμένους ομηριστές και τους εκλεκτούς συνέδρους, οι οποίοι αφοσιώθηκαν στις ομηρικές σπουδές και εντρυφούν στη μελέτη των κλασικών γραμμάτων.

Η Χίος δικαίως σεμνύνεται και τιμάται ως το κατ' εξοχήν νησί του Ομήρου και ως διαχρονικό διδασκαλείο των έργων του, ενός αδαπάνητου θησαυρού με παγκόσμια ακτινοβολία, ο οποίος εξακολουθεί να με παγκόσμια ακτινοβολία, ο οποίος εξακολουθεί να μελετάται και να εμπνέει σε οικουμενική κλίμακα. Η ομηρική κληρονομιά διαποτίζει κάθε γωνιά αυτού του τόπου με βαθιές ρίζες, τόσο ιστορικές και βιομαρτυρικές, όσο και στην περιοχή των γραμμάτων και της παιδείας.

Η κληρονομιά του Ομήρου βιώθηκε εδώ ως διαχρονικός συνεκτικός παράγοντας του Ελληνισμού και καλλιεργήθηκε δημιουργικά ως θάλλουσα και ζωντανή παράδοση. Την κεντρική αυτή θέση του Ομήρου στον ορίζοντα της ελληνικής ψυχής διατήρησε και επαύξησε η Εκκλησία μας, η οποία περιέβαλε με πολλή αγάπη και τιμή τον κορυφαίο των ποιητών. Η Εκκλησία οικοδομήθηκε «εν λόγω» ελληνικών, ως συγκληρονόμος της μακραίωνης γλωσσικής παραδόσεως, η οποία είχε αρχή και θαυμαστό πρότυπο της το έργο του Ομήρου. Η απaráμλλη χάρη, δύναμη και βαρότητα του ποιοτικού του λόγου γονιμοποίησε την υμνογραφία της Εκκλησίας μας και η διδασκαλία της ανέδειξε το ουσιαστικό μήνυμα της ποιησεώς του ως «έπαινον αρετής»: «Πάσα μιν η ποιησις το Ομήρου αρετής έστιν έπαινος, και πάντα αυτώ προς τούτο φέρει» (Μεγάλου Βασιλείου, «Προς τους νέους», όπως αναφέρεται στην εισαγωγή της έκδοσης).

ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ Κ.Κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ

Τη Ελλογιωτάτη κυρία Μαρία – Ελευθερία Πατράκου, επιμώ Α' Αντιπρόεδρο της EUROCLASSICA και Διοικήτρια της ΟΜΗΡΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ, θυγατρί της ημών Μετρίστου εν Κυρίω αγιαστή, χάριν, έλεος και φωτισμόν παρά του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού.

Μετ' ιδιαιζούσης χαράς επικοινωνούμεν δια του παρόντος μηνύματος μετά των διακεκριμένων επιστημόνων των συνελθόντων και κατά το τρέχον έτος εις την φιλολογικήν σύνοδον της Euroclassica – Ομηρικής Ακαδημίας, διοργανουμένην με σκοπόν την μελέτην του παγκοσμίου εμβέλους έργου του μεγάλου Έλληνος ποιητού Ομήρου και της γλώσσης και του πολιτισμού τα οποία αυτό προβάλλει.

Η συμμετοχή τοσούτων επιστημόνων διεθνούς φήμης και η εργόδης αυτών έρευνα δια το πρόσωπον και το έργο του Ομήρου δικαιολογεί απολύτως όσα έγραφε προ οκτακοσίων πενήντα περίπου ετών ο εμβριθέστατος μελετητής και αξιολογιστής κριτικός και σχολιαστής της τε Ιλιάδος και της Οδυσσεΐας λογιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης άγιος Ευστάθιος εις τον πρόλογον των εις την Ιλιάδα Παρεκβολών του: «Τὸν Ομήρου Σειρήνων καλὸν μιν ἴσως εἰ τις ἀποσχοιτο τὴν ἀρχὴν ἢ κηρὺ τὰς ἀκοὰς αὐτῶν· ἀλλὰ διὰ τῆς ὁδῆς ἐκείνης ἔλθων, οὐκ ἂν, οἶμαι, οὔτε παρὲθ' ῥαγδαίως, εἰ καὶ πολλὰ δεσμὰ κατέχοι, οὔτε παρὲθ' οἷ' ἂν εὐχαρίσῃ». Καὶ ἐσυνέχισε γράφειν ὁ σοφὸς ιεράρχης «καὶ γὰρ ποῦ, ὥσπερ θεάματά τινα, ὅποια τὰ θρυλλομένα ἐπὶ ἐν λόγοις κείναι, ἀριθμήσει τις καὶ ἀκούσμενά τινα ἐπιστροφῆς ἄξια, εἴ ἂν ἐν αυτοῖς μάλιστα καὶ ἡ Ομηρικὴ ποιήσις, ἧς οὐκ οἶμαι εἰ τις τὸν πάλαι σοφὸν οὐκ ἐγεύσατο καὶ μάλιστα τὸν ὅσον τῆς ἑξῆς σοφίας ἠρώσαντο. Εἴς οὐκ ἀνὰ μὲν γὰρ ποταμοὶ πάντες, πηγαὶ πάσαι, φρέατα πάντα κατὰ τὸν πάλαι λόγον ἐξ Ομήρου δε, εἰ καὶ μὴ πάσα, πολλὰ γὰρ παρὲθ' ἔρρευσεν τοῖς σοφοῖς λόγων ἐκπύρσις».

Διὰ τούτου καὶ οὐδόλλως ζενίζει ἡμᾶς, ἀντιθέτως μάλιστα χαροποιεῖ, ἡ εὐχρὴ προσέλευσις ἐπιστημῶν μελετητῶν τοῦ Ομήρου εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ καὶ ἡ ἐπίσκεψις ὑμῶν εἰς τοὺς τόπους εἰς τοὺς ὁποίους κατὰ τὴν παράδοσιν ἔζησε καὶ ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐνεπνεύσθη ὁ σπουδαῖος ποιητής, παρὰλλήλως πρὸς τὰς ἐπιστημονικὰς ἐργασίας τῆς ἐτήσιας παγκοσμίου φιλολογικῆς συνόδου Euroclassica – Ομηρικής Ακαδημίας.

Δραττόμενοι τῆς ευκαιρίας τῆς μεθ' ὑμῶν ἐπικοινωνίας ἐπαναυόμεν καὶ συγχαίρομεν τοὺς διοργανιστὰς τῆς ἐπιστημονικῆς ταύτης συνόδου, ἰδιαιτέρως δε ὑμᾶς, ἐλλογιωτάτη

Η καταξίωση του Ομήρου στους κόλπους της Ορθοδοξίας μαρτυρείται από τα ακόλουθα παραδείγματα των φωτισμένων και πολυγραφότατων αγίων ιεραρχών της Εκκλησίας μας, από τον Μεγάλο Βασίλειο και τον Γρηγόριο τον θεολόγο ως τον ιερό Φώτιο και τον λόγιο αρχιεπίσκοπο Θεσσαλονίκης, άγιο Ευστάθιο τον Κατάφλωρο, προστάτη των ομηρικών σπουδών. Τους εμπνευσμένους αυτούς Πατέρες πλείσισε μια πλειάδα βοζαντινών ομηριστών, όπως οι Μιχαήλ Ψέλλος, Ιωάννης Τζέτζης, Ιωάννης Παδιάσιμος, Γεώργιος Παχυμέρης, Μανουήλ Χρυσολωράς, αλλά και πολλοί άλλοι, οι οποίοι δίδαξαν στην Ιταλία και μεταλαμπάδευσαν το πνεύμα του Ομήρου και την παράδοση της ομηρικής φιλολογίας στην Δύση.

Στο πεδίο της εκκλησιαστικής υμνογραφίας, αλλά και σε ομηρικές παραφράσεις του ευαγγελικού κειμένου, η χρήση της πάλλουσας ομηρικής διαλέκτου και μέτρων της παραδόσεως του δακτυλικού εξαμέτρου υπηρετεί και εμπεριέχει την λειτουργία ενός ύψους υψηλού και υπερβατικού, ενδοδεγμένου για ιερά θέματα, όπου η αρτιότητα της μορφής αμιλλάται την σοβαρότητα και το ύψος του θεολογικού στοχασμού. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η ακτινοβολία του ομηρικού λόγου αναδεικνύεται και καλλιεργείται υπό χριστιανική οπτική ως η αρτιότερη και πληρέστερη έκφραση του θείου δώρου της ποιήσεως και των αγνών ηθικών ιδεωδών της ομηρικής αριστείας.

Στο έργο του Ομήρου αναγνωρίζουμε το κάλλος και την παιδευτική δύναμη, το καύχημα της ελληνικής γλώσσας και το διδάγμα όλης της ανθρωπότητας. Χρέος μας είναι επίσης να συλλάβουμε βαθύτερα την ομηρική παράδοση, όχι μόνο ως μέρος της κληρονομιάς μας, αλλά και ως διαρκής μετάληψη χάριτος και πνευματική αφύπνιση στη βάση μιας ψυχικής και πνευματικής αναγέννησης.

Συγχάρω από το βάθος της καρδιάς μου την Ελλογιμωτότη κ. Μαρία - Ελευθερία Πατράκου και όλους τους αγαπητούς διοργανωτές και συνέδρους για την γενναία και ευρεία τους συμβολή στην προαγωγή των θεσισμών των κλασικών γραμμάτων και της μελέτης των λαμπρών δημιουργιών του ομηρικού λόγου, σε πείσμα των χαλεπών καιρών, και θερμά εύχομαι πλατεία ευδόκηση των ερετηνών εργασιών της Ομηρικής Ακαδημίας, με τον φωτισμό και την ευλογία της Χάριτος του Κυρίου μας.

ΘΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙ ΚΑΙ ΦΕΤΟΣ ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ «EUROCLASSIKA»

Τον Στέλιου Δ. Καραβόλου

Σαν την λαίλαπα σαρώνει η οικονομική και η κοινωνική κρίση αξιών τον τόπο μας. Σαρώνει σωλόγους θεατρικούς, εκδομικούς πολιτιστικούς και συνέδρια βαρυσήμαντα, δεν κατόρθωσε όμως ούτε και φέτος να ματαιώσει το συνέδριο της Ομηρικής Ακαδημίας. Αν και αυτό έχει εγκαταλειφθεί από σχεδόν όλους όσους θα μπορούσαν να είναι συμπερασσότεροι σε ένα οργανισμό που στην 16ετή λειτουργία του έφερε περίπου 3.300 τακτικούς διανοούμενους για να εξοικονώσουν διδνώς τον πολιτισμό μας και να γίνουν θεράποντες της πληγωμένης υπόληψης των Ελλήνων σε όλα σχεδόν τα πλάτη και τη μήκη της γης, αυτό θα πραγματοποιηθεί με επιτυχία όπως και στο παρελθόν.

Είναι βλέπετε «η πίστη που και όρη μετωκτεί», είναι αστείρευτη πηγή πίστης η Δρ. Μαρία Ελευθερία Πατράκου, που ποτίζει με το Ζωοφόρο νερό τις ψυχές νερό τις ψυχές των συνεργατών που συνδράμουν ηθικά και οικονομικά όσο μπορούν. Ασκητική είναι η ζωή, ταπεινή είναι η στέγη της στο συντοκισμό και στην Αθήνα, μπαλυσμένο είναι το καθαρό ράσο της στους αγιόνες, γεροντός αδιανόητο στην εποχή μας,

σε τρεπιά όμως άλλο εκτός από το δικό της κάθισε ποτέ. Θα καταθέσει και φέτος τη ψυχή και τις οικονομίες της και θα προσπαθήσει και πάλι ταπεινά, σεμνά και με το χαμόγελο να κρύψει τον βασιαντικό Γολγοθά της και να μας επιπλήξει για αυτά που γράφουμε. Πολλοί προσπάθησαν κατά καιρούς να οργανώσουν Ομηρικούς οργανισμούς όταν όμως πήγαν στη Ρόδο και πλησίασαν τον πήχη για να κένουν το πήδημα έκαναν μεταβολή. Τώρα όμως το μόνο ΑΝΑΦΑΙΡΕΤΟ αθετικό κεφάλαιο που μπορεί να μας στηρίξει ηθικά και οικονομικά είναι τα Ελληνικά γράμματα. Η Euroclassika - Ομηρική Ακαδημία είναι το κατάλληλο εργαλείο προβολής γι' αυτό είναι αδήριτη ανάγκη σε πνεύμα ομοθυμίας να ενώσουμε τις δυνάμεις μας, να καταθέσουμε τη γνώμη μας, να καταθέσουμε χρήματα και να δραστηριοποιηθούμε.

Θα αντρεί λοιπόν και φέτος το Γολγοθά της η Δρ. Πατράκου εγκαταλειμμένη από τους προύχοντες και το λαό, και όταν κάποτε θα έρθει το πλήρωμα του χρόνου και θα σταματήσει για πάντα τις ανηφορίες, τότε θα τη θυμηθούμε όλοι αλλά θα είναι πλέον αργά. Θα έχει και εκείνη την τύχη των διαχρονικά μαρτύρων που από την αρχαιότητα μέχρι και σήμερα πρώτα τους ποτίζουμε το κέντιο και μετά τους στήνουμε τους ανδρόντες.

Ποίηση

ΜΗΠΩΣ;

Τι λοιπόν; Της ζωής μας το σύνολο
θα το δείχνει ένα ορθό κυπαρίσι;
Κι απ' ό,τι είδαμε, ακούσαμε, αγγίσαμε
τάφου γη θα μας έχει χωρίσει;

Ότι αγγίσαμε, ακούσαμε και βλέπομε,
τουτό μόνο. Ζωή ή μας το λέμε;
Κι αυτό τρέμουμε μήπως το χάσουμε
και χαμένο στους τάφους το κλαίμε;

Σ' ό,τι αγγίσαμε, ακούσαμε και βλέπομε,
της ζωής μας ο κόσμος τελειώνει;
Τίποτε άλλο; Στέρνο μας απόρριμα
το κορμί, που σκορπίζεται και λιώνει;

Κάτι ανέγγιχτο, ανέκουστο, αθώρητο,
Μήπως κάτω απ' τους τάφους ανθίζει
κι ό,τι μέσα μας κρύβεται αγνώριστο
μήπως περ' απ' το θάνατο αρχίζει;

Η ψυχή, ταξιδεύτρα μεσ' στ' Άπειρο,
Σταλαμίδα νερού μήπως μοιάζει,
που ανεβαίνει στα νέφη απ' τα πέλαγα
κι απ' τα νέφη στους κάμπους σταλάζει;

Μήπως ό,τι θαρούμε βασίλειο
γλυκοχάραμ' αυγής είναι πέρα,
κι αντί να ρθει μια νύχτ' σξημέρωτη
ζημερώνει μι' αβράδιαστη μέρα;

Μήπως είν' η αλήθεια στο θάνατο

ΣΕ ΘΕΡΜΟΠΑΡΑΚΑΛΩ

1) Θερμά σε παρακαλώ
μη με διώξεις τον τρελό
πήρα πια την κάτω βόλτα
το μυαλό μου κάνει κόλπα

2) Σε αγαπάω σαν γιατρό μου
κάτσε να σου πω το ιστορικό μου
κάνε να περάσει το δικό μου
μήπως βρω το λογικό μου

3) Σε θερμοπαρακαλώ
αγάπησε με τον τρελό
παραβιάζω τους κανόνες
βρες μου για να μπω κρυψάνες

4) Σ' έχω πάνω από τον εαυτό μου
και σε θέλω στο πλευρό μου
μόνο σένα θέλω αχ μαρδ' μου
να παριστάνεις τον φρουρό μου

Παντελής Στρογγυλός - Κώλαρος

*Από την ποιητική του συλλογή
Σημέρισμα Αυγής με Ήλιο*

ΕΣΥ ΠΟΥ ΕΙΣΑΙ ΑΓΙΟΣ

1) Εσύ που είσαι Άγιος

ΔΙΧΩΣ

Σπειρί σιτάρι μεστωμένο
Βάζω στην φούχτα και το ρωτώ
δύναμη τόση τάχα πως κρύβει
μέσα σε φλούδι τόσο λεπτό

Σπειρί σιτάρι συνθλιμμένο
σε μάλον πέτρες τόσο βαρείες
τη δύναμη σου αντί να χάνεις
στ' αλεύρι κερδίζεις τόσες φορές

πως τάχα γίνεται σπειρί σιτάρι
μέσα στ' αλώνι καταμεσίς
τα βόδια σου πάνω σου να τριγυρνάνε
και στο βολόσυρο να μην πονείς;

Μην τάχα είναι η δύναμη σου
θεός δοσμένη και ιερή
άνθρωποι όλοι οι πεινασμένοι
σε να λατρεύουν πάνω στη γη;

Όχι, αχ όχι, μου λέει το σιτάρι
εφρμασμένο και σεμνό
η θεϊκή μου δύναμη πάει
δίχως το χώμα και το νερό

Ρένα Ανοσάκη Τακάκη

Από την ποιητική συλλογή Ζείδωρος Αύρα

και τη ζωή χαρισάτος κερμάτιο την ανανταρτή.
Ότι λέμε πως ζει μήπως πέθανε
κι είν' αθάνατο ότι έχει πεθάνει;
(Φωτειρά σκοτάδια)

Γ. Δροσίνη

Είναι από τα λίγα τραγούδια του Δροσίνη, τα μιστά
από αισιόδοξη και γελαστή διάθεση, όπου εισχωρεί
η θλίψη μεταφυσικών προβλημάτων, όπως το ερώ-
τημα για την μετά θάνατον ζωή. Η ιδέα που ανα-
πτύσσει ποιητικά, ότι ίσως η ζωή μας παρατείνεται
πέρα απ' το θάνατο, υπάρχει στους στίχους του Ευ-
ρυπίδη: «Τις δ' οἶδεν εἰ ζῆν τοῦθ' οὐ κώλῃται θανείν,
το ζῆν δὲ θνήσκειν ἐστί».

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

Γιέ του φίλου και γιέ τ' αδερφού μου,
δεν ξέρω αν ακούγομαι.

Είμαι ο γέρο - παππούς!
Εδώ, κάπου, υπήρξα κι' εγώ. Κάτι δούλευα.

Να θυμάσαι λοιπόν πως ετοίμο το σύμπαν
το 'χα κάμει αργαστήρι μου. Δούλευα
τον ήλιο στ' αμόνι μου. Έφτιαχνα
δαχτυλίδια χρυσά να παντρέψω τον κόσμο.
Έφτιαχνα ήχους για σήμαντρα
εκκλησιών που θα χτίζονται ύστερα
μέσα στο μέλλον. Όχι πως έφτιαχνα
έναν ήλιο καινούργιο, καλό μου παιδί.
Ύφαινα, ξόφαινα, ταίριαζα
τις χρυσές του κλωστές,
έδενα κόμπο τις αγτίδες που κόβονταν.

Τι θαρρείς πως μαστόρευα. Σ' όλη μου
τη ζωή προσπαθούσα να σταυρώσω
ένα ανθρώπινο
χαμόγελο μ' ένα κλωναράκι ελιάς.

Νικηφόρου Βρεττάκου

για πες μου τι να κανω
μη πρέπει και πεθάνω
για να συγχωρηθώ;

- 2) Εσύ που είσαι Άγιος
Και σ' όλα σου εντάζει
για δείξε μου στην πράξη
πώς να συμπεριφερθώ
- 3) Όλοι σου λένε μη
και όλοι σου βάζουν πρέπει
τι τραβάει όμως η ψυχή
κανείς ποτέ δεν βλέπει
- 4) Εσύ που είσαι Άγιος
ζεις μέσα στ' άστρα
πες μου που ναι τ' άσπρα
να βρω για να ντυθώ;
- 5) Εσύ που είσαι άγγελος
για σε ποτέ μη στάζει
για πες μου θες χαράτσι
για να σου εξομολογηθώ

*Παντελής Στρογγυλός - Κάλλαρς
Από την ποιητική του συλλογή
Σημέρισμα Αυγής με Ήλιο*

Η ευλογημένη νιότη μου σιγά - σιγά μ' αφήνει,
Τη λησμονιά αποζητώ μες στου κρασιού τη δίνη
Κι αν το κρασί είναι πικρό, μ' αρέσει να το πίνω
Γεύση θαρρώ της ζήσης μου είναι η πίκρα εκείνη.

Είναι φορές που ο άνθρωπος το ανάστημα
του ορθώνει
Τα πλούτια του διαλαλεί «Εγώ είμαι αυτός»
δηλώνει.
Όσο ένα όνειρο τρελό η δόξα του κρατάει
Κι ευθύς ο Χάρος προχωρεί «Εγώ είμαι»
ξεσπαθώνει

Σταγόνα νερού που στη θάλασσα χάνεται
Σκόνης κόκκος μικρός που στο χώμα χάνεται
Τι είναι στον κόσμο αυτό το πέρασμα μας
Ζουζούνι ταπεινό γεννιέται κι ευθύς χάνεται

Ο παίχτης είναι ο Θεός, εμείς μονάχι πιόνια

ΟΜΑΡ ΚΑΦΙΑΜ

της Παπακωνσταντίνου αντιπροέδρου της Ο.Χ.Σ.Α. κ. Δεσπ. Μετεκίδου - Παγιαζίτη, ο ταμίας Βαγγ. Μέλης και τα μέλη κ. Δημ. Αποστολής, Μαίρη Σκειοφύλακα, η κ. Φωτεινού Τίνα και κ. Κασσιδάκη Μαρκελλά. Εκεί ήταν και οι γλύπτρια κ. Μαίρη Παπακωνσταντίνου και οι Πανεπιστημιακοί κύριοι Σέργιος Φασουλάκης, Λαυρέντιος Δελλασιούδας, η κ. Πιτίδου Αγγελική, ο πρόεδρος του σωματείου συνταξιούχων ναυτικών κ. Ιάκωβος Ζαννίκος και κ. Στέλιος Καράβολος συγγραφέας. Παρευρέθησαν και οι εκπρόσωποι των σωματείων μελών της Ο.Χ.Σ.Α., κύριοι Μαλαχιάς Κώστας, Φωτεινός Χρ. Ελευθεράκης Τζένη, Χανδρογιωργάκης Στοιμ. Μέλης Βαγγ., Ρικανίδη Δεσπ., Παγιαζίτης Ιω., Θεοδωράκη Πόλη, Γεντή Δημ., Ζαργάκος Γεωργ., Χαϊμής Σομεϊόν, Αποστολής Δημ., Κατσαρός Νικ., Οικονόμου Μιχ και Λουφάκης Γεώργιος.

Και οι τρεις ομιλήτες επεσήμαναν τους κινδύνους που συνεπάγονται για τον εις βάθος χρόνο αφελλήνισμο του νησιού γιατί λόγω της έλλειψης ανάπτυξης η οικονομία του και η κουλτούρα του Εκτουρκίζονται (πολιτιστικά, εμπόριο και απώλειση της ιστορικής μνήμης με την απύληση εξαφάνιση μνημείων) και θεώρησαν επιτακτική ανάγκη την στήριξη της οικονομίας με αναπτυξιακά έργα από το Ελληνικό κράτος.

Εμείς παίρνουμε το θάρρος να επεκταθούμε λέγοντας ότι η επιθυμητή ειλικρινής φιλία προϋποθέτει τη συγγνώμη για τη σφαγή, την άρση των προβλημάτων στη Θράκη, στην υφαλοκρηπίδα, στην Α.Ο.Ζ. που ρυθμίζονται από

Από τις εκδηλώσεις μνήμης

το διεθνές δίκαιο και την άρση του κά-
ζους μπέλι, δηλαδή την απειλή πολέμου
όταν επεκτείνουμε σύμφωνα με το διε-
θνές δίκαιο τον ενοίκιο χώρο μας στα 12
μίλια. Εμείς συγκρίνουμε τις δύο χώρες
και βλέπουμε ότι η εδαφικά, πληθθ-
σμικά, στρατιωτικά και οικονομικά

Τουρκία μοιάζει με γίγαντα που «φιλικό»
εγκαλλάσσεται γάνο και ακόμη και αν έχει
τις καλύτερες προθέσεις σε βάθος χρό-
νου θα τον εξαφανίσει μέσα στην απέ-
ραντη αγκυλιά. Ο κάθε λαός δικαιούται
να διατηρεί την Εθνική του οντότητα και
η Ιστορία δε θα γράφει επαίνους για

όσους άθελα συντελούν προς τον
Εκτουρκισμό του νησιού ή οδιαρορούν.
Εμείς οφείλουμε να συγχροούμε εκ βά-
θους ψυχής όλους τους παράγοντες και
ιδιαιτέρως τον κόσμο που συνετέλεσαν
στην ανάμνηση αυτής της ιστορικής
και διδακτικής επετείου.

ΜΕΓΑΛΕΙΩΔΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ «ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ»

στις 24.4.2012, Τρίτη 7μ.μ.

Από τον καπετάνιο Κώστα Μιχ. Φράγκο

Σε μια ευφρόσυνη ατμόσφαιρα, με την παρουσία εκατοντάδων ακροατών, επίλεκτων Πανεπιστημιακών Καθηγητών του επιτ. Αντιπρυτάνεως του Πανεπιστημίου Αθηνών, του επιτ. Γενικού Γραμματέως, νυνάρχων, στρατηγών, πλειάδος επιστημόνων, της ιατρού – συγγραφέως κ. Ειρήνης Σαρόγλου – Τσάκου και πάνω απ' όλα Χίων συμπολιτών που έδωσαν το δυναμικό παρόν τους, κατεκλύσθη η εκίσημη αίθουσα τελειών του Ιστορικού Φιλολογικού Συλλόγου «ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ» στην καρδιά της Αθήνας.

Ψυχή της όλης οργάνωσης η κυρία Μαριέλλα Βαρόνη, Πρόεδρος του Σωματείου «Φίλοι του Χιώτικου Χωριού» συνεργάστηκε με τη γνωστή στα ελληνικά γράμματα συμπατριώτισσά μας, Δρ. Μαρία Ελευθερία Γιατράκου, η οποία

συντόνισε το όλον πρόγραμμα. Συνεργαζόμενοι φορείς ήταν ο ΟΧΣΑ (Ομοσπονδία Χιακών Σωματείων Αττικής), ο ΣΦΕ (Σύνδεσμος Φιλίας Εθνών), το Σωματείο «Φίλοι του Δρομοκαταίον», το Σωματείο EBAT (Ένωση Βρονταδουσίων Αττικής), ο Σύνδεσμος Απανταχού Καρδιανυλίων, η EUROCLASSICA (Θύλος Ευρωπαϊκών Εταιρειών Καθηγητών Κλασσικών Γλωσσών και Πολιτισμών) και η Ομηρική Ακαδημία.

Οι πρόεδροι και υπεύθυνοι των συνεργαζόμενων φορέων απεύθυναν λαμπρούς χαιρετισμούς. Χαιρετισμό απέστειλε και ο Δήμαρχος Χίου κ. Πολύδωρας Λαμπρινούδης. Παρέστη και προσέθεσε και τον δικό του χαιρετισμό και ο Πρόεδρος Δημοτικής Επιτροπής Παιδείας Χίου, κ. Νικόλαος Νύκτας.

Οι ομιλήτες – παρουσιαστές του βιβλίου, δια-

κεκριμένοι ερευνητές και επιστήμονες. Η γνωστή και καταξιωμένη Δρ. Αθηνά Ζαχαρού-Λουτράρη, ο Ναύαρχος κ. Κωνίνος Καταγός, ο επιτ. Καθηγητής της Ιατρικής κ. Βασίλειος Κέκης, ο Δρ. Ιατρικής κ. Αθανάσιος Γιαλούρης, και στη συνέχεια οι τρεις συγγραφείς του βιβλίου.

Η όλη εκδήλωση έκλεισε με χιώτικα τραγούδια που τραγουδήθηκαν από τη χορωδία της Πνευματικής Κίνησης Βορείων Προαστείων, υπό τη διεύθυνση του κ. Στυλιανού Βλυσίδη.

Στο τέλος προσφέρθηκαν τα υπέροχα παραδοσιακά μασουράκια και αμυγδαλωτά της Χίου, προσφορά των Ζαχαροπλασטיών «ΑΥΓΟΥΣΤΑΚΗ» και «CANDIO».

Μια λαμπρή εκδήλωση στις 24.4.2012 στο Φιλολογικό Σύλλογο «ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ» άφησε ανεξίτηλη τη λαμπρή σφραγίδα της Χιακής Ιστορίας και του πολιτισμού της.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΚΑΠΕΤΑΝ ΚΩΣΤΑ ΦΡΑΓΚΟΥ

Εκλεκτοί, επίσημοι παριστάμενοι και ακροατές συμπατριώτες Χριστό! Ανέστη και χρόνια πολλά με υγεία.

και συγγραφείς με την εμπειριστατωμένη έρευνα τους, την οποία διεξήλθαν με πάθος και μεράκι, μας έδωσαν σελίδες που

τόν Νικόλαος Φράγκος μου ανέθεσε να σας απευθύνω θερμό χαιρετισμό για την λαμπρή αυτή έκδοση που καλύπτει ένα

προσφορά και ιδιαιτερίας στην Πρόεδρο κ. Μαριέλλα Βαρόνη, η οποία συνεχίζει το έργο κοινωνικής προσφοράς της αεί-

παρουσία ενός λαμπρού πονήματος τριών έγκριτων Χίων συμπολιτών μας και όριστων χειριστών της γραφίδος τιμούν όχι μόνο την Χίο, τις Καρυές και την Ελλάδα, αλλά γενικότερα ανεβάζουν τον πολιτισμό.

Και οι τρεις πνευματικοί άνθρωποι

και την αφαντίζουν.

Το έργο τους πολυδιάστατο μπορούμε να το κατατάξουμε στα κλασικά πονήματα που ανοίγουν δρόμους στους ερευνητές για περαιτέρω έρευνά.

Ως μέλος του Συνδέσμου των Απανταχού Καρδομυλίων, ο πρόεδρος Καπε-

ντρυνήσουμε όλοι στις πολυτιμες σελίδες της για να διακρίνουμε τον ιστορικό γνωστό μας ορίζοντα.

Τελειώνοντας, ένα μεγάλο μπράβο τις το Σωματείο «οι φίλοι του Χιώτικου χωριού» που λαμπρύνουν την Πατρίδα μας με την γόνιμη και πολιτιστική τους

σκευής Μιχ. Γεμελιού.

Υ.Γ. Η Euroclassica - Ομηρική Ακαδημία τίμησε με τις ανώτατες διακρίσεις της το Σωματείο «ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΧΙΩΤΙΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ» και τους τρεις συγγραφείς του βιβλίου.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ «ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΕΙΟΥ»

24-4-2012 ώρα 7μ.μ. ημέρα Τρίτη, στην αίθουσα «Παρνησσός»

Πραγματικά αισθάνομαι μεγάλη χαρά και τιμή που κλήθηκα να συνεργασθώ με το Σωματείο των «Φίλων του Χιώτικου Χωριού» και άλλων σωματείων για την παρουσίαση ενός καταπληκτικού όντως βιβλίου των συγγραφέων κ.κ. Ανδρέα Μιχαηλίδη, Μιχαήλ Ψώρα, Αιμιλία Τσακίρη.

Ένα βιβλίο που πραγματεύεται την τοπική ιστορία ενός από τα χωριά της Χίου, των Καρυών.

Ενός χωριού που η πνευματική του πορεία στον χώρο και στον χρόνο, το επέβαλε ως ένα κορυφαίο παράγοντα στα πολιτιστικά, οικονομικά, κοινωνικά, θεσμικά και γενικούς πνευματικά δρώμενα της Χίου.

Ομολογώ ότι ενώ σαν Χιώτισσα επισκέφτηκα πολλές φορές το χωριό των Καρυών, δεν είχα γνώση των ιστορικών χώρων του και την σημασία αυτών.

Τα ακούσματα μου από μικρή για το χωριό αυτό αφορούσαν το κλίμα του, τις ιδιαιτερότητες – ειδικά για τα πνευμονικά νοσήματα – και το υπέ-

ροχο νερό του.

Μάλιστα πολλές φορές περνώντας, δεν παραλείπαμε να γεμίσουμε δοχεία νερού, αφού είναι γνωστό πως το νερό της Χίου δεν φημίζεται για το αριστείο του.

Διαβάζοντας λοιπόν τώρα το βιβλίο των εκλεκτών συγγραφέων κ.κ. Ανδρέα Μιχαηλίδη, Μιχαήλ Ψώρα και κας Αιμιλίας Τσακίρη, διαπίστωσα μια σπουδαία ιστορική διαδρομή μέσα στον χρόνο από την εποχή των γενοατικών κτισμάτων που ανευρέθησαν έως σήμερα.

Μια διαδρομή που καταδεικνύει την φιλοπατρία, την θρησκευτικότητα, τον μόχθο τους για την επιβίωση σε καιρούς δύσκολους και χαλεπούς.

Η κορυφαία δε ιστορική στιγμή της ιστορίας της Χίου, η παράδοση του Τούρκου διοικητή Νιχχί μπέη στις ελληνικές δυνάμεις, έγινε στις Καρυές την 21η Δεκεμβρίου 1912.

Αυτό και μόνο αν η οικία που υπογράφτηκε το πρωτόκολλο παράδοσης και που ανήκει τώρα

στην εκκλησία, θα μπορούσε με άλλα μουσειακά κομμάτια όπως επιγραφές κ.λ.π. να γίνει ένα μουσείο, σημείο έλξης για τα αξιοθέατα της Χίου μας.

Η εγγύτητα προς το περίφημο μοναστήρι της Νέας Μονής με τα ονομαστά ψηφιδωτά του θα το καταστήσουν νευραλγικό παράγοντα, με καιριο ρόλο στο ιστορικό γίνεσθαι της Χίου μας.

Οι φίλοι-πρόδοι και φίλεργοι κάτοικοι, το ανέδειξαν σε σημαντικό χωριό, με δυναμική παρουσία σε όλες τις εκφράσεις της ζωής του.

Γι' αυτό και τ' αγνάρια του πολιτισμού του, ανεξίτηλα στον χρόνο θα το επιβάλλουν ως ένα από τα σημαντικότερα χωριά της Χίου που θα νευρώσουν την οικονομία και τον πολιτισμό τους.

Εύγε στους συγγραφείς του βιβλίου αυτού. Άξιος ο κόπος σας. Κάθε γωνιά αυτής της ένδοξης πατρίδας της Ελλάδας είναι γεμάτη από ιστορία και έπη που πρέπει να καταγράφονται και να μένουν ανεξίτηλα στο παρόν και στο μέλλον.

ΧΙΛΙΑ ΕΙΚΟΣΙΤΡΙΑ ΧΡΟΝΙΑ της ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ ΣΤΗ ΡΩΣΙΑ

Από τον καπετάνιο
Κώστα Μιχ. Φράγκο

Το όνομα Ρωσία είναι συνυφασμένο με τόσα πολλά, ηρωισμούς και μάχες, χρόνια δίσεκτα και δύσκολα. Αλλά επίσης και κυρίως για όσους ψάχνουν σ' αυτόν τον ερήμικο κόσμο τα ίχνη της αιωνιότητας, είναι συνυφασμένο με την ορθόδοξη Χριστιανική πίστη.

Η Ρώσικη Εκκλησία ιδρύθηκε από τον ηγεμόνα των Ρώσων Βλαδίμηρο που το 989 βαπτίστηκε Χριστιανός στην Χερσόνα και νυμφεύθηκε την πορφυρογέννητη Άννα, αδελφή του Αυτοκράτορα του Βυζαντίου Βασίλειου του Βουλγαροκτόνου. Ο Βλαδίμηρος που αργότερα ανακηρύχθηκε Άγιος, διέταξε τους υπηκόους του να καταστρέψουν και να κάψουν τα είδωλα και να βαπτιστούν Χριστιανοί στον ποταμό Δνεπέρο. Από τότε η ορθόδοξη πί-

στη ρωσική ραβία στις καρδιές των Ρώσων που τους χαρακτηρίζει πάντοτε μεγάλη ευσέβεια και ευλάβεια. Ανήγειραν μεγαλοπρεπείς Ναούς ομώνυμους της Αγίας Σοφίας Κων/πόλεως, ίδρυσαν επιβλητικά μοναστήρια όπου ο μοναχισμός ε γνώρισε μεγάλη ακμή με την καθοδήγηση του Βυζαντίου και ιδιαίτερα του Αγίου Όρους.

Η Εκκλησία της Ρωσίας από της συστάσεώς της τέθηκε κάτω από την πνευματική κηδεμονία της Κων/πόλεως και παρέμεινε υπό τον πατριαρχικόν θρόνον της Κων/πόλεως μέχρι το 1448, οπότε ανακηρύχθηκε αυτοκέφαλη και αργότερα

ματά την Άλωση, το 1589, ιδρύθηκε το Πατριαρχείο της Μόσχας. Για την Βυζαντινή Αυτοκρατορία, η σημασία του εκχριστιανισμού των Ρώσων ήταν πολύ μεγάλη και στο θρησκευτικό και στον εκκλησιαστικό τομέα αλλά και στην τέχνη και στην λογοτεχνία και στον τρόπο ζωής ο οποίος «αντιγράφει τόσο πιστά το βυζαντινό πρότυπο, ώστε δικαιολογούμενα ειπώθηκε ότι η Ρωσία ήταν μια επαρχία του Βυζαντινού πολιτισμού και ότι η ιστορία της γίνεται κατα-

Ο καθεδρικός ναός του Αγίου Βασίλειου στη Μόσχα

νοητή μόνο με βαθιά γνώση της ιστορίας του Βυζαντίου». Έτσι το Βυζάντιο εξασφάλισε έναν απέραντο χώρο πολιτικής, οικονομικής και πολιτιστικής ακτινοβολίας θέτοντας υπό την πνευματική του χειραγωγή το νέο Χριστιανικό Ρωσικό Κράτος και τη Ρωσική Εκκλησία.

Μετά την επικράτηση του κομμουνισμού το 1917, η ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας υπέστη τα πάνδεινα. Στα εβδομήντα αυτά χρόνια διαπράχθηκαν φοβεροί διωγμοί, εκτελέ-

στηκαν ιερείς και λαϊκοί, γκρεμίστηκαν Ναοί, καταστράφηκαν μοναστήρια, κήκαν εικόνες και θρησκευτικά κειμήλια. Τιποτα, όμως, από όλα αυτά τα δεινά δεν μπόρεσε να κινήσει το θρησκευτικό φρόνημα του Ρωσικού λαού και να ξεριζώσει την ορθόδοξη πίστη από τις καρδιές των Ρώσων. Η Εκκλησία παρέμεινε άρρητη και αλόγνητη και η πίστη των Ρώσων γινετώθηκε ακόμα περισσότερο για να επαληθευθεί ο θεϊός λόγος ότι «σύλαι άδου ου καταχύσουν αυτής».

Από τον Πρόεδρο της Ρωσίας ΒΛΑΝΤΙΜΙΡ ΠΟΥΤΙΝ

Εφημερίδα «Φιγκαρό»: Σε μια συνέντευξή σας σε Ρώσους δημοσιογράφους αποκαλύψατε ότι βάλατε πάνω στον Πανάγιο Τάφο στα Ιεροσόλυμα ένα σταυρό που σας είχε δώσει η μητέρα σας. Υπήρξατε εν τούτοις και πολύ μέλος της KGB. Πώς συμβιβάζονται αυτές οι δυο αντιφατικές πραγματικότητες.

Βλαντιμίρ Πούτιν: «Η ζωή είναι γεμάτη αντιθέσεις. Όταν πάνουν να υπάρχουν αντιθέσεις, τότε αυτό θα σημαίνει το θάνατο. Η Ρωσία δεν είναι μια χώρα τεχνητή, έχει μια ιστορία. Και παρ' όλες τις προσπάθειες που έγιναν κατά τη διάρκεια της σοβιετικής περιόδου, στάθηκε αδύνατο να ξεριζωθούν οι πολιτισμικές ρίζες του

έθνους. Μοιάζει με το χορτάρι στις λεωφόρους των μεγάλων πόλεων, που τελικά κατορθώνει να ξετρυνώσει μέσα από την άσφαλτο. Η μητέρα μου ήταν άνθρωπος πιστός, σε μια εποχή που η λατρεία ήταν κάτι επικίνδυνο στη Σοβιετική Ένωση. Με είχε βαφτίσει κρυφά στην Εκκλησία. Γιατί, λοιπόν, να προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι μου έδωσε το σταυρό της να τον βάλω στον τάφο του Κυρίου μας, στα Ιεροσόλυμα...

Νιώθω υπερήφανος που ανήκω στη ρωσική ορθόδοξη Εκκλησία. Το γεγονός αυτό με πληρεί και δημιουργεί έναν προσωπικό δεσμό με το λαό μου και τον πολιτισμό μου. Η πίστη μου προσφέρει μια ηθική, μου χαρίζει εσωτερική γαλήνη.»

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της βαθύτατης ορθόδοξης Χριστιανικής πίστης και παράδοσης του Ρωσικού λαού είναι η παραπάνω συνέντευξη του Προέδρου της Ρωσίας Βλαντιμίρ Πούτιν όπου υπήρξε επί κομμουνιστικού καθεστώτος αργηγός της περιβόητης μυστικής αστυνομίας Κα-Γκε-Μπε και σήμερα δηλώνει με παρρησία ότι είναι υπερήφανος που ανήκει στη Ρωσική ορθόδοξη Εκκλησία.

Υ.Γ. Στο επόμενο φύλλο ακολουθεί ρεπορτάζ, «Μέσα σε δύο δεκαετίες οι Έλληνες, από οικονομικοί δορυγτές έφταναν αποδέκτες οικονομικής βοήθειας για τα συσσίτια της Αρχιεπισκοπής από τους ομόθρησκους Ρώσους».

Κατάθεσις εμπειρίας, αλησμόνητες στιγμές στη Λαύρα της Αγίας Τριάδος - Αγίου Σεργίου

Από τον καπετάνιο
Κώστα Μιχ. Φράγκο

Από τη Μόσχα στο Ζαγκάρκ (Σεργκιόφ Πουσόεφ - Πύλη Αγίου Σεργίου) ο δρόμος, 72 χλμ απόσταση, διασχίζει μια ευχάριστη εξοχή και χωριά με εκκλησίες του 18ου αιώνα που όλα θυμίζουν Αγία Παλιά Ρωσία, με τα πλούσια διακοσμημένα μικρά ξύλινα σπίτια τους.

Πλησιάζοντας ξεχωρίζει μια μικρή πολιτεία, που πίσω από το υψηλό μακρύ τείχος της υπάρχουν επτά καταπληκτικές εκκλησίες, Ιερατική Σχολή, Εκκλησιαστική Ακαδημία, σχολή καλών τεχνών, διοικητικά κτίρια και νοσοκομείο.

Οι εντυπωσιακοί κρεμμυδόσχημοι με το σταυρό στην κορυφή, χρυσαυμένοι τρούλλοι των εκκλησιών, και το υψηλότερο καμπαναριό στη Ρωσία, ύψους 98 μέτρων, αριστούργημα του στυλ Μπαρόκ, συμβολίζουν την φλόγα του κινήσιό και την πίστη των Ρώσων χριστιανών.

Η Μονή της Αγίας Τριάδος - Αγίου Σεργίου είναι μια από τις τέσσερις Λαύρες της Ρωσίας - Ουκρανίας και θεωρείται το Άγιο Όρος της Ορθοδοξίας και το Βατικανό της Ρωσίας.

Είναι το θεμιάσιο και αζεπέραστο σε μοναδικότητα μοναστήρι της Ρωσίας, υπήρξε και εξοκολογεί να εί-

Το μοναστήρι της Αγίας Τριάδας - Αγίου Σεργίου

ζεται άφθαρτο στο καθολικό δεξιά, κάτω από την εικόνα της Αγίας Τριάδος, με αποτυπωμένα στη βάση του τα σχέδια των αμφίων, με το οποίο ήταν ντυμένος ο άγιος όταν τοποθετήθηκε στο φέρετρό.

Σήμερα, κάθε μέρα, μπροστά στη ποικυλή από ασήμι λάρνακα των τιμών λειψάνων του, γίνονται συνεχείς παρακλήσεις, ενώ οι πιστοί σχηματίζουν μεγάλη ουρά, περνούν και ασπάζονται με βαθύτατο σεβασμό τα άγια πόδια, τα άγια χέρια και το άγιο μέτωπο του Αγίου Σεργίου, προστάτη της Ρωσίας.

Λειτουργία στη Μονή

Είναι μοναδικές, αλησμόνητες οι στιγμές της θείας λειτουργίας, μέσα στον Ναό της Αγίας Τριάδος, Αγίου Σεργίου.

Στις Ρώσικες εκκλησίες δεν υπάρχουν σχεδόν καθόλου στασίδια και καθίσματα. Προσέρχονται οι Ρώσοι με

χειρατική μίτρα στο κεφάλι και την ποιμαντορική ράβδο στο χέρι στέκεται στην Ωραία Πύλη, μέσα στα αστραφτερά του άμφια.

Οι ιερείς και Ιεροδιάκονοι σε σειρές, μέσα στα πολύχρωμα άμφια τους, ψέλνουν με βαρέες φωνές χωρίς μικρόφωνα. Δεξιά 30μελής χορωδία συνεχίζει τους ψαλμούς.

Όλα έδιναν την εντύπωση ότι ζεις σε χρόνους Βυζαντινής δόξας και μεγαλείου.

Από το Ιερό Βήμα βγαίνει ο Διάκος και δίνει τον τόνο για το «πιστεύω και το πάτερ ημών» και όλο το εκκλησίασμα το απαγγέλει με ευλάβεια μαζί του.

Οι ψαλμοδίες, το άρωμα του θυμιάματος, το φως των κινήσιων - κεριών που τρεμοπαίζει στους ψαλμούς της Ορθοδοξίας, κάνουν το εκκλησίασμα να αισθάνεται πιο κοντά στο Θεό και να καταλαμβάνονται από απέραντη ψυχική γαλήνη και ηρεμία.

Με αργά βήματα βγαίνουν από το Ιερό οι Ιερείς και διάκοι, κρατώντας τα Άγια των Αγίων, οι πιστοί υποκλίνονται και μαρκερί γονατίζουν στα θεία λόγια τους και στα μνημονεία.

Πριν από την Θεία Μετάληψη τελείται το μυστήριο της εξομολογήσεως, συνήθως μέσα στο Ναό, κατά την ώρα της Θείας λειτουργίας.

Ο εξομολόγος Ιερέας ή Ιερείς, φορώντας το επιτραχήλιον, συλλειτουργεί, στέκεται Ορθός μπροστά στις εικόνες του τέμπλου, πιστωτά της βάσεως πόλης του Ιε-

Ρωσίας, εκεί που ανήκει η λογοτεχνία ως τα αουτά του Τσέχοφ και Τολστόι.

Ιδρύθηκε το 1340 από ένα φιλογερό Ρώσο πατριώτη, πολιτικό, διανοητή και ερημίτη ταυτόχρονα, τον μοναχό Σέργιο ντε Βαστόνιερι, για ενός Βογιάρου (Ρώσοι ευγενείς) από το Ροστόβ. Το κοσμικό του όνομα ήταν Βαρθολομαίος και γεννήθηκε το 1314.

Χάρη στην πολύτιμη βοήθεια του, η πατρίδα του απαλλάχθηκε από τον σημαντικότερο τότε εξ' ανατολών εχθρό της, τους Τάταρους. Οι νικητές Ρώσοι άρχοντες αντίμαπαν πλουσιοπάροχα το μοναστήρι κτίζοντας στη θέσεις των ξύλινων εκκλησιών εντυπωσιακές εκκλησίες που αποτελούν μοναδικά έργα της ορθοδοξίας.

Η κοινοβιακή εκκλησία της Αγίας Τριάδος με το μοναδικό εικονοστάσι της που περιλαμβάνει 42 εικόνες ύψους 2 μέτρων, σε τρεις σειρές, ζωγραφισμένες από το μεγάλο Ρώσο καλλιτέχνη Αντρέι Ρουμπλιόφ, ο οποίος στο τέλος έμεινε μοναχός στο μοναστήρι.

Το προσκήνιο εκεί είναι μοναδική εμπειρία στον ιερό τόπο, όπου η έντονη πνευματικότητα και θρησκευτικότητα των έργων του Ρουμπλιόφ βασισμένη στις ρίζες της Βυζαντινής αγιογραφίας συνδυάζεται αρμονικά με τη φωτεινότητα, ισορροπία, αείρινη έκφραση και συγκινησιακή φόρτιση που αποπνέουν τα έργα του παγκόσμιου αυτού καλλιτέχνη, που μαζί με τον Θεοφάνη τον Έλληνα (Βυζαντινός) αποτελούν τους σημαντικότερους εικονογράφους της Ορθόδοξης Ρωσικής Τέχνης.

Ο Μοναχός Σέργιος εκοιμήθη το 1393 και το 1422 ανακηρύχθηκε άγιος. Τότε βρέθηκε και το άρθρο λείψανου του. Το φέρετρό του, από χονδρό ξύλο βελανιδιάς, σώ-

ζονταν και οι ρωσικές ορθόδοξες μοναστήρια στο κενάκι.

Οι μεγάλες κομπάνες κτυπάνε ρυθμικά για το κάλεσμα στη θεία λειτουργία. Ο ναός γεμάτος από πιστούς κάθε ηλικίας. Ο μοναδικός φωτισμός προέρχεται από τα καντήλια και τα κεριά που δημιουργούν στο εκκλησίασμα έντονη καπνική και εξορμητική ψυχή μαζί με τους βαρύτονους μελωδικούς ψαλμούς.

Ο επίσκοπος μεγαλοπρεπής, με την χρυσοποίκιλη αρ-

Η Α.Μ. ο Μακαριστός Πατριάρχης Μόσχας και πάσης Ρωσίας κ. ΑΛΕΞΙΟΣ β' και ο καπ. Κώστας Μ. Φράγκος (1990)

ρου. Ακούει τη χαμηλοφωνή εξομολογήση μπροστά στην εικόνα του Χριστού ή της Παναγίας, του όρθιου εξομολογούμενου. Δίνει τις συμβουλές του, που νομίζει, σ' αυτόν που ανοίγει την καρδιά του, και του δίνει τη συγχωρετική ευχή. Αποχωρεί ο εξομολογούμενος και προσέρχεται άλλος. Όλα χαμηλόφωνα, κατανοητικά, σιμνά, ήρεμα με ιερό δέος. Οι εξομολογούμενοι προσέρχονται να κοινωνήσουν με σκυμμένο το κεφάλι και τα χέρια σταυρωτά στο στήθος. Πλησιάζουν το Άγιο Ποτήριο, δεν αγγίζουν το Άγιο Μαντήλιο, το οποίο κρατούν ανοικτό δύο Ιεροδιάκονοι, ώστε να μη πέσει τίποτα κατά γης.

Αφού κοινωνήσουν κάνουντας το σταυρό τους, αποχωρούν κανονικά. Με το Διευχόν προσέρχονται οι πιστοί για να πάρουν το αντίδοτον από το χέρι του Επισκόπου και των Ιερών, που τους είνονται υγεία και καλή εβδομάδα. Το εκκλησίασμα εξέρχεται του ναού, και από το υστέρημα τους θα δώσουν λίγα καπνικά ελεημοσύνη στους φτωχούς και ανάπηρους που περιμένουν στη σειρά, μια και δεν μπορούν να ζήσουν με τα 20 δολάρια που παίρνουν σύνταξη το μήνα.

Ο φόβος και η καχυποψία ενός ανελεύθερου καταπιεστικού καθεστώτος πέρασε, αφήνοντας βέβαια έντονα τα σημάδια του, που μεταφράζονται σε εξαιρετική ανέχεια, φτώχεια και φοβισμένα πρόσωπα απέναντι στους ξένους.

Και μέσα σε μια τέτοια κατάσταση είναι ότι ποιο όμορφο ν' ανακαλύπτεις ότι η πρόνοια του Θεού σε φέρνει μπροστά και ανάμεσα σ' αυτούς που αντιστέκονται στον αθεϊσμό και τη βία, σε ανθρώπους που στη ζωή τους αγάπησαν τον Θεό και δεν έχασαν ποτέ την ελπίδα και την πίστη τους σ' αυτόν.